

J.D. Watson

Un cuvânt pe zi-

Cuvinte-cheie din
Vechiul Testament

Traducere de Gabriela Boeru Ander

A Word for the Day

Copyright © 2010 by Dr. J.D. Watson

Published by AMG Publishers

6815 Shallowford Rd.

Chattanooga, Tennessee 37421

Citatele biblice sunt luate din Sfânta Scriptură, traducerea Dumitru Cornilescu, cu excepția celor precizate.

Toate drepturile asupra ediției în limba română aparțin editurii Casa Cărții.

Orice reproducere sau selecție de texte din această carte este permisă doar cu aprobarea în scris a editurii Casa Cărții, Oradea.

Un cuvânt pe zi: cuvinte-cheie din Vechiul Testament

de J.D. Watson

Copyright © 2010 Casa Cărții

OP 2, CP 30,

410670 Oradea

Tel./Fax: 0259-469057; 0359-800761; 0728-874975

Email: info@ecasacartii.ro

www.ecasacartii.ro

Descrierea CIP a Bibliotecii Naționale a României WATSON, J.D.

**Un cuvânt pe zi: cuvinte-cheie din Vechiul
Testament / J.D. Watson; trad. de Gabriela Boeru Ander. -
Oradea : Casa Cărții, 2018**

Conține bibliografie. - Index

ISBN 978-606-732-091-6

I. Boeru Ander, Gabriela (trad.)

2

Traducerea: Gabriela Boeru Ander

Editarea: Lavinia Filipaș

Tehnoredactarea: Vasile Gabrian

Corectura: Lavinia Filipaș, Timeia Pop și Teofil Stanciu

Consultant științific: Silviu Tatu

Coperta: Marius Bonce

Cuprins

Mulțumiri	9
Prefață	10
Introducere	11
Cuvânt-înainte	14
Convenții și abrevieri	17
Alfabetul ebraic	18
Abrevieri ale cărților Bibliei	20
<i>Ascund Cuvântul în inima mea: Un sonet-rugăciune</i>	21
Meditații zilnice	22
Planul de citire a Bibliei în ordine cronologică	388
Cum să pui în lumină bogățiile Cuvântului	392
Note	397
Bibliografie	414
Index scriptural	415
Indexul cuvintelor românești	434
Index de cuvinte ebraice și grecești	437
Indexul numelor Strong	441

Dedicație

Această lucrare o dedic în primul rând
Salvatorului și Domnului meu
Isus Cristos,
precum și lui

Roy McKee

un frate scump și credincios
căruia eu am avut onoarea să-i fiu pastor pentru mai mulți ani
și care a fost pentru mine o sursă constantă de încurajare.

Mulțumiri

În primul rând, doresc să-i mulțumesc prietenului meu dr. William D. Barrick, profesor de Vechiul Testament și directorul școlii de studii doctorale în Teologie de la The Master's Seminary, pentru introducerea și pentru editarea tehnică a manuscrisului acestei cărți. Cunoștințele lui vaste se reflectă de multe ori în notele explicative pe care le-a adăugat și sunt de o valoare neprețuită.

Îi mulțumesc, de asemenea, prietenului meu de mulți ani, Bob Dasal, fostul redactor-șef al revistei *Pulpit Helps*, pentru că „m-a încurajat” să continui ideea începută în volumul precedent, *Un cuvânt pe zi: Cuvinte-cheie din Noul Testament*, precum și lui Dan Penwell, directorul de dezvoltare și achiziții de la AMG. Îi mulțumesc lui Dan și comitetului editorial de la AMG, pentru că m-au solicitat să vin cu acest al doilea volum. Mulțumiri și lui Rick Steele, care l-a înlocuit pe Dan, după ieșirea sa la pensie, și care a condus acest proiect.

Multe mulțumiri tuturor redactorilor, lectorilor, dactilografilor și tipografilor, care au contribuit ca această carte să vadă lumina tiparului: Warren Baker, Rich Cairnes, Trevor Overcash și Rick Steele.

Calde mulțumiri iubitei mele, Debbie, ajutorul meu potrivit, care printre multe alte lucruri pe care le face pentru mine, a lecturat și acest manuscris și a adăugat și toate indexurile, investind nenumărate ore de muncă asiduă.

Mulțumiri și organizației Cook Communication Ministries pentru „Cuvinte și zicale în Proverbe”, tabelul menționat în 16 iulie.

Prefață

Vechiul Testament este singura descoperire (revelație) adevărată cu privire la Creația (Facerea) universului, originea omului, căderea omnirii în păcat prin Adam și Eva, arca lui Noe, alegerea poporului evreu de către Dumnezeu, personalități ca Avraam, Iosif, Moise, regele David și alții, Exodul poporului evreu, bazele planului lui Dumnezeu pentru salvarea celor care cred în conformitate cu Scriptura.

Aceste teme și relatări reprezintă un rezumat al cunoștințelor legate de Vechiul Testament, potrivit pentru majoritatea credincioșilor. Pentru credincioșii care studiază Biblia și care doresc să afle mai mult prin studiul lor, există comentarii, care ajută la explicarea relatărilor, cărți teologice, care ajută la asimilarea semnificațiilor și învățăturilor Bibliei, cărți speciale care lămuresc anumite pasaje dificile și concordanțe care fac legătura între pasaje care folosesc aceleași cuvinte sau expresii.

Toate aceste resurse sunt de un ajutor real în studiul Cuvântului lui Dumnezeu. Dar ce facem când singurul drum pentru o înțelegere deplină a Bibliei este studiul cuvintelor din limba originală? Pentru Vechiul Testament, aceasta ar presupune înscrierea la un curs de limbă ebraică și aramaică. Dar AMG, de ani de zile, pune la dispoziția celor interesați „instrumente” ajutoare necesare, care înlesnesc pătrunderea în adâncimile bogăției limbii ebraice a Vechiului Testament și a limbii grecești a Noului Testament.

Bibliile de studiu al cuvintelor-cheie, precum și volumele din seria destinată studierii exhaustive a cuvintelor biblice sunt cărți care oferă instrumente de care este nevoie pentru studiul și înțelegerea limbilor originale ale Bibliei. Dar pe cât de minunate sunt aceste lucrări, spicuirea materialului din ele necesită timp și efort. În aceste timpuri, când oamenii sunt atât de ocupați, un scurt devoțional pentru înțelegerea unui anumit cuvânt dintr-un anumit pasaj ar scuti mult timp. În prima sa lucrare *Un cuvânt pe zi: Cuvinte-cheie din Noul Testament*, „Doc” Watson a realizat acest lucru. În acel volum el dezvăluie profunzimea cuvintelor-cheie din vocabularul limbii grecești a Noului Testament, sub forma unui devoțional zilnic. În volumul de față, *Un cuvânt pe zi: Cuvinte-cheie din Vechiul Testament*, „Doc” Watson prezintă un nou set de meditații zilnice, folosind cuvinte-cheie din vocabularul limbii ebraice a Vechiului Testament. Zi de zi el ne împărtășește noțiunile pe care le-a descoperit în studiul său personal, prezentându-ne sugestii cu privire la utilitatea acestui studiu care are potențialul de a ne conduce la o înțelegere mai bogată a Cuvântului lui Dumnezeu.

Dr. Warren Baker
Chattanooga, TN

Introducere

Așa cum am scris în introducerea la primul volumul, *Un cuvânt pe zi: Cuvinte-cheie din Noul Testament*¹, cuvintele au o foarte mare importanță, iar cuvintele Scripturii contează cel mai mult. După cum am menționat și acolo, deoarece cuvintele nu par să însemne mult în zilele noastre, parcă nu a fost niciodată mai multă nevoie de precizie în ce privește doctrina creștină și umblarea creștină nu a fost nicicând mai vitală. În primul volum ne-am axat pe cuvinte grecești din Noul Testament, această a doua carte are la bază cuvinte ebraice.

Când mă gândesc la limbajul ebraic, mă gândesc la imagini. Cu linii vaste și cuprinzătoare, limba ebraică pictează peisaje frumoase și oferă descrieri detaliate. Un motiv principal pentru aceasta este vocabularul ebraic. De fapt, el este atât de bogat, încât, destul de des, mai multe cuvinte individuale ebraice se traduc în limba țintă printr-un singur cuvânt. De exemplu, trei cuvinte ebraice sunt traduse prin „mântuire”, patru, prin „om”, patru, prin „căsătorie”. Dacă acest lucru nu pare semnificativ, vedem că mai mult de treisprezece cuvinte se traduc prin cuvântul „lumină”, paisprezece se traduc prin cuvântul „întuneric”, optsprezece se traduc prin cuvântul „teamă” și douăzeci și cinci se traduc prin cuvântul „salva”. Acestea sunt numai câteva exemple, așa cum este cuvântul „a nimici”, care este traducerea a cincizeci și cinci de cuvinte ebraice, „a aduce” este traducerea a șaiszeci și șase de cuvinte ebraice și „a lua” este traducerea a șaptezeci și patru de cuvinte ebraice. Aceeași diversitate o găsim și la multe nume descriptive ale lui Dumnezeu (vezi 7–30 ianuarie), pentru Scriptură (11–24 februarie) și pentru alte concepte.

O altă dovadă a importanței Vechiului Testament ebraic este că majoritatea învățăturilor Noului Testament se bazează pe teologia Vechiului Testament. De la păcat, la mântuire, la slujire, Noul Testament este *înfășurat* în Vechiul, în timp ce Vechiul se *desfășoară* în Noul. Așa cum spunea Augustin: „Noul este *conținut* în Vechiul, Vechiul este *explicat* în Noul”. Deși unele adevăruri (cum ar fi biserica) sunt străine Vechiului Testament, mai multe subiecte din Noul Testament își au rădăcinile în Vechiul Testament, cum ar fi: natura lui Dumnezeu, Facerea (Creația), omul, morala, păcatul, răscumpărarea, închinarea și lauda, înțelepciunea, adevărul și lista poate continua. (Rețineți discuția ulterioară cu privire la aceasta în ceea ce urmează).

Pentru a ilustra aceasta, vom spune că așa cum este nevoie să ascultăm o simfonie sau un concert de la început pentru a auzi tema (sau teme) care va fi dezvoltată de-a lungul diferitelor tempouri; este nevoie să facem același lucru și cu Scriptura. Temele prezentate în Vechiul Testament sunt

dezvoltate în Noul. Mai mult, cercetătorii Bibliei vorbesc adesea despre profeții împlinite sau despre împlinirea Legii lui Moise în Cristos (vezi 9 și 16 februarie). Pentru a aprecia pe deplin aceste împliniri, este necesar să înțelegem adevărurile Vechiului Testament, adevăruri care sunt exprimate, bineînțeles, prin cuvinte.

Prin urmare, *cuvintele* Scripturii sunt *pietrele* folosite la construirea structurii sale. Fără cuvinte, nu poate exista niciun adevăr. Dați-mi voie să ilustrez printr-un subiect controversat, orice traducere care nu este făcută cuvânt cu cuvânt este în cel mai bun caz periculoasă. Abordarea populară numită *echivalență dinamică* nu este interesată de cuvintele în sine; ci contează numai „gândirea autorului sau a scriitorului”. Dar ar trebui să ne punem întrebarea, cum putem cunoaște gândirea scriitorului, fără a-i cunoaște cuvintele exacte? Fără o abordare cuvânt cu cuvânt, în care cuvintele ebraice și grecești sunt redată cât mai aproape posibil în limba în care se traduce, cum putem aștepta acuratețe și precizie? Și dacă nu avem precizie, cum putem avea autoritate și competență? Mă nedumerește și mă întristează în continuare că mulți lideri creștini, care afirmă că sunt preocupați de autoritatea biblică, apără și susțin teoria echivalenței dinamice.

Ce importanță au limbile în care a avut loc revelația Bibliei? Martin Luther, care a excelat în cunoașterea limbilor greacă și ebraică, scria: „Să fim siguri de un lucru, nu vom putea păstra și apăra Evanghelia fără limba ei. Limbile originale reprezintă teaca în care se află sabia Duhului; caseta în care se află bijuteriile consacrate; recipientul în care este ținut vinul; cămara în care se află depozitată hrana; și după cum arată Evanghelia însăși, limbile reprezintă coșurile în care sunt puse pâinile și peștele și mai apoi firimiturile... Prin urmare, deși credința și Evanghelia pot fi într-adevăr proclamate și vestite de predicatori simpli fără o cunoaștere a limbilor de origine, o astfel de predicare este searbădă și vlăguită; în cele din urmă oamenii se vor plictisi și vor fi oboșiți de ea și vor cădea din această pricină. Dar dacă predicatorul, vestitorul Cuvântului, este bun cunoscător al limbilor de sorginte, aceasta dă prospețime și vigoare predicii sale. Astfel, Scriptura este tratată în întregime și credința este reîmprospătată constant printr-o varietate continuă de cuvinte și ilustrații”.²

Prin urmare, această carte studiază cuvinte ebraice. În fiecare zi a anului dorim să examinăm un cuvânt ebraic, prezentând mai întâi un scurt studiu al cuvântului și apoi o aplicație practică pentru a face acel cuvânt real în viețile noastre. Pentru a întări adevărul revelat de cuvântul supus analizei, fiecare zi include și alte versete pe care le puteți studia pe cont propriu („Versete de studiat”). În sfârșit, vă încurajăm să folosiți studiul din fiecare zi, pentru a stârni „îndemnuri de rugăciune”. Meditați la cuvintele studiate

Introducere

și permiteți-I Duhului Sfânt să vă îndemne și să vă îndrume în cele trei aspecte de bază ale rugăciunii: mulțumire, laudă și cerere.

Asemenea cărții precedente, și acest volum a fost una dintre cele mai mari bucurii din viața mea și unul dintre cele mai profitabile exerciții ale slujirii mele pentru Domnul nostru. Aș adăuga și faptul că nu există o mulțumire mai mare pentru un autor, ca să nu mai vorbesc despre responsabilitatea care-l smerește, decât să știe că oamenii, de fapt, citesc cuvintele pe care le-a scris. Iar acest scriitor vă mulțumește din inimă că faceți acest lucru. Mă rog ca paragrafele și cuvintele pe care urmează să le citiți să vă fie o sursă de bucurie și beneficiu. Mai presus de toate mă rog să fie:

εἰς ἔπαινον δόξης τῆς χάριτος αὐτοῦ

(eis epainon doxēs tēs charitos autou)

„Spre lauda slavei harului Său...” – Efeseni 1:6

Cuvânt-înainte

De ce să fim preocupați să cunoaștem cuvinte, fraze, titluri divine și concepte din Vechiul Testament? Adesea oamenii întrebă: „Nu ar fi mai bine și mai interesant să ne ocupăm de adevărurile și învățăturile Noului Testament? Nu este Noul Testament revelația supremă de la Dumnezeu?” Faceți-vă timp și inventariați numai titlurile acestui devoțional. Câte dintre cuvintele, expresiile sau conceptele de aici nu le găsiți și în Noul Testament? În realitate, scriitorii Noului Testament erau saturați de cunoașterea Vechiului Testament și acesta se revărsa din sufletele lor. Prin venele lor curgea „esența Bibliei” – așa cum admiratorii îi descriu pe Charles Haddon Spurgeon și pe John Bunyan. De-i străpungi, din ei va curge esența Bibliei. Pavel, Ioan și Petru, împreună cu toți ceilalți scriitori ai Noului Testament au vorbit și au scris folosind vocabularul și frazeologia Vechiului Testament și utilizând conceptele spirituale și teologice ale Vechiului Testament. „Biserica” este unul dintre puținele concepte pe care nu le găsim în Vechiul Testament – de aceea ea și veacul în care Dumnezeu a instituit-o au fost o taină (Ef. 3:3–9).

Gândiți-vă la conceptele teologice cheie care evidențiază învățăturile Noului Testament. Vechiul Testament vorbește despre jertfă aproape de la început (Gen. 4:3–5; 8:20) și acest concept este dezvoltat mai mult în Levitic, capitolele 1–7. Substituția este tema incontestabilă din Isaia 53:4–6. Reconcilierea înseamnă a face pace cu Dumnezeu (cf. Is. 27:5). Psalmul 49 prezintă răscumpărarea într-un mod remarcabil de complex. „Mirosul plăcut” al jertfelor este echivalentul vechi-testamentar al ispășirii, al iertării (Ex. 29:25; Lev. 1:9). Cu mai mult de 200 de ani înainte de Cristos, Septuaginta greacă a tradus cuvântul ebraic pentru *iertare* prin cuvântul grecesc *hilasmos*, pe care Noul Testament îl folosește pentru *împăcare*. Iov 14, împreună cu 19:25–27, oferă cititorilor o discuție rafinată despre înviere. Chiar și conceptul vieții veșnice este prezentat în Vechiul Testament în pasaje ca Psalmii 16:11; 21:4; 22:26; 37:27–28; 49:10; 61:6–7; 139:24 și Eclesiastul 12:5. Lista termenilor teologici poate continua: *mântuirea*, *iertarea*, *sfințirea*, *îndreptățirea*, *dreptatea*, *sfințenia* și multe altele. Toate își au rădăcina în Vechiul Testament. O înțelegere mai bună a Vechiului Testament aduce o înțelegere mai clară a acestor termeni folosiți și în Noul Testament și a conceptelor teologice asociate cu acestea. Unul dintre exemple este conceptul *alegerii divine* (**băchar**, 12 aprilie), descoperit inițial în Vechiul Testament, iar mai târziu dezvoltat pe deplin în Noul Testament.

Un prospector bătrân și-a rezumat viața în următoarele cuvinte: „Am petrecut cinci ani căutând aur și douăzeci de ani căutându-mi măgarul”.

Aurul curat în studiul cuvintelor este cam în același raport. Pentru fiecare pepită găsită de un student putem calcula cel puțin patru ore de căutare. Studierea cuvintelor nu este pentru cei leneși sau pentru cei care abandonează repede. Este o muncă făcută cu dragoste, care necesită angajament și perseverență.

Interpretarea adecvată nu vine numai ca urmare a studiului cuvintelor. Într-adevăr, dacă un exeget se suprasolicită cu studiul cuvintelor, acest lucru poate fi în detrimentul expunerii biblice. Studiile de cuvinte au potențialul de a fi la fel de inexacte ca traducerea mecanică. Nigel Turner spunea în felul următor:

Așa cum o propoziție este mai revelatoare decât un singur cuvânt, tot așa examinarea sintaxei și a stilului scriitorului este mult mai importantă pentru un comentator biblic. Nu este nicidecum surprinzător faptul că au fost scrise mai puține cărți pe această temă decât pe tema vocabularului, întrucât cei care studiază vocabularul pot căuta orice cuvânt în concordanțe și în lexicoane, pe când, în domeniul sintaxei, studiul este mult mai complicat. Nu există niciun compendiu ajutător, cu excepția câtorva gramatici și monografiile selective, astfel încât cel care studiază acest domeniu trebuie să-și croiască o cale prin toate textele în limba greacă. (*Grammatical Insights into the New Testament*, Edinburgh, T. & T. Clark, 1965, pag. 2-3)

Studentii din școlile de teologie învață mai multe despre ascultare, neascultare, jertfă și păcat dintr-un pasaj, cum ar fi 1 Samuel 15:22-23, decât din studiul cuvintelor *zavah* (*zāḥāḥ*), *șama* (*šāma'*), *hata* (*ḥaṭṭā't*) și *maas* (*mā'as*) – pe care le găsim în acest pasaj biblic. Tot așa, se găsește mai multă învățătură despre păcat în afirmația apostolului: „păcatul este fărădelege” (1 Ioan 3:4), decât dintr-o analiză detaliată a cuvântului grecesc *hamartia*.

Fără a sublinia excesiv potențialul filologiei și etimologiei, trebuie totuși să recunoaștem că alegerea anumitor cuvinte a fost într-adevăr semnificativă pentru scriitorii Scripturii. Traducătorul, exegetul sau comentatorul este îndreptățit să întrebe: „De ce a ales scriitorul acel termen și nu unul dintre sinonimele sale?”. Alegerea unui anumit cuvânt a fost importantă pentru scriitor, care s-a aflat sub inspirația Duhului Sfânt (2 Pet. 1:21), deci și pentru noi trebuie să fie important.

Așadar, punem din nou întrebarea: De ce să urmărim studierea cuvintelor? Deoarece scriitorul Scripturii, sub îndrumarea Duhului Sfânt al lui Dumnezeu, a ales cu grijă și cu un scop aceste cuvinte. Pentru el și pentru Dumnezeu aceste cuvinte au avut o anumită greutate. Este obligația cititorului de a descoperi motivul alegerii unui cuvânt în locul altuia. Uneori

motivul se datorează unui înțeles diferit. Alteori se datorează necesității de a extinde domeniul de aplicare al conceptului descris. Alteori se datorează nevoii de asonanță poetică sau constrângerilor unui acrostih. Indiferent de cuvânt, există cel puțin un motiv bine întemeiat pentru alegerea sa – un motiv care este esențial pentru o mai bună înțelegere a textului biblic în sine.

O reclama de televiziune din America îi arată pe un tată și pe fiul său mic, undeva pe malul mării, tatăl savurând o băutură cu paiul și admirând splendoarea apusului de soare. Sunetele sorbiturilor sale coincid cu scufundarea progresivă a soarelui. Dintr-odată soarele dispare și băutura se termină. Băiatul spune: „Fă-o din nou, tati”. O situație similară presupune citirea devoționalului *Un cuvânt pe zi*. La finalul fiecărei meditații asupra unui cuvânt ebraic, cititorul va simți singur nevoia să spună: „Fă-o din nou, Doc (Watson)”. Analizând termen după termen, fiecare meditație îl atrage tot mai puternic pe cititor înspre următorul studiu încântător și multifacțat din Cuvântul lui Dumnezeu. Dacă gustul unor astfel de „îmbucături” aromate vă atrage spre un studiu mai aprofundat și mai detaliat al Cuvântului lui Dumnezeu, atunci această carte de meditații zilnice și-a îndeplinit scopul propus.

Dr. William D. Barrick
profesor de Vechiul Testament
directorul școlii doctorale de Teologie de la The Master's Seminary

Convenții și abrevieri

BRC – Biblia Romano-Catolică, 2016

BTL – Biblia Traducere Literală, Stephanus, 2017

EDCR – Biblia Ediția Dumitru Cornilescu Revizuită, SBIR, ed. pilot, 2016

KJV – King James Version

NIV – New International Version

NLT – New Living Translation

NTR – Noua Traducere Românească, SBIR, 2017

s.a. – sublinierea autorului

YLT – Young’s Literal Translation

Akkadian – De la cei doi fii ai lui Noe – Ham și Sem – provin mai multe din limbile vorbite de descendenții lor. Limbile hamitice includ limba egipteană (numită și coptă, după secolul al treilea d.H.), berbera nord-africană, sudaneza, bantu, hotentota și boșimana. În schimb, una dintre limbile semiților – care erau tribul din care s-a format Israelul – a fost akkadiana, numită, de asemenea, și asiriană și babiloniană și care a fost limba vorbită în mod obișnuit în sud-vestul Asiei în timpul acelor imperii. Deși nu a fost folosită în Vechiul Testament, unele cuvinte ebraice din Vechiul Testament au fost influențate de limba akkadiană. Printre limbile semitice se numără: aramaica, araba, etiopiana, feniciană și ugaritică.

Greaca clasică (veche sau seculară) – Limba greacă dinaintea epocii Noului Testament. Referințele la această limbă includ, de exemplu, limba greacă folosită de Platon (circa 435–427 î.H.) și limba greacă a poetului Homer (secolul al VIII-lea î.H.), renumit pentru poemele sale epice *Iliada* și *Odiseea*.

Numărul conform Concordanței Strong – Pentru a face mai ușoară referirea la numeroasele surse care privesc studiul termenilor în limba ebraică, cuvintele ebraice și grecești din meditații sunt însoțite de numărul din Concordanța Strong, în paranteză. Litera „G”, care urmează după un număr, indică o referire la un cuvânt grecesc.

Septuaginta – traducerea în limba greacă a Vechiului Testament ebraic; traducere făcută în sec. III–II î.H., probabil în Alexandria, pentru biblioteca lui Ptolemeu Filadelful, regele Egiptului, de către un grup de șaptezeci de înțelepți evrei; de aici numele de *Septuaginta* (șaptezeci) și folosirea abrevierii LXX.

Text îngroșat – un cuvânt analizat într-una dintre meditațiile zilnice.

Alfabetul ebraic

Ghid de transcriere și pronunțare a consoanelor din alfabetul ebraic			
Litera ebraică	Numele	transcrierea	sunetul
א	alef	ʔ	mut
ב	bet	b	
בּ	vet	b̥	v
ג	ghimel	g	
גּ	ghimel	g	
ד	dalet	d	
דּ	dalet	d̥	
ה	he	h	h ușor
ו	waw	w	
ז	zayin	z	
ח	het	ħ	h aspru
ט	tet	ʈ	
י	yod	y	i
כ	kaf	k	
כּ	haf	k̥	h aspru
ך	haf final	k̥	h aspru
ל	lamed	l	
מ	mem	m	
ם	mem final	m	
נ	nun	n	
ן	nun final	n	
ס	Sameh	s	
ע	ayin	ʕ	mut
פ	pe	p	
פּ	fe	p̥	f
ף	fe final	p̥	f
צ	țade	ʈ	ʈ

Alfabetul ebraic

ך	țade final	ț	ț
ק	qof	q	
ר	reș	r	
ש	sin	ś	
שׁ	șin	ș	
ת	tav	t	
תׁ	tav	t̄	

Ghid de transcriere și pronunțare a vocalelor și semivocalelor din alfabetul ebraic

Litera ebraică	Numele	transcrierea	sunetul
׃	șva	e	semivocală
ֿ	hatef-patah	ă	semivocală
ֿֿ	hatef-qameț	ö	semivocală
ֿֿֿ	hatef-segol	ě	semivocală
ַ	patah	a	
ָ	qameț	ā	a lung
ֵ	segol	e	
ֶ	țere	ē	e lung
ֵׇ	țere-yod	ê	e lung
ִ	hireq	i	
ִׇ	hireq-yod	î	i lung
ֹ	qameț-hatuf	o	
ׁ	holem	ō	o lung
ׂ	holem-waw	ô	o lung
ׇׁ	qibuț	u	
ׇׂ	șureq	û	u lung

Abrevieri ale cărților Bibliei

Vechiul Testament

Gen.	Geneza
Ex.	Exodul
Lev.	Leviticul
Num.	Numeri
Deut.	Deuteronomul
Ios.	Iosua
Jud.	Judecătorii
Rut	Rut
1-2 Sam.	1-2 Samuel
1-2 Împ.	1-2 Împărați
1-2 Cron.	1-2 Cronici
Ezra	Ezra
Neem.	Neemia
Est.	Estera
Iov	Iov
Ps.	Psalmii
Prov.	Proverbele
Ecl.	Eclesiastul
Cânt.	Cântarea cântărilor
Is.	Isaia
Ier.	Ieremia
Plâng.	Plângerile lui Ieremia
Ezec.	Ezechiel
Dan.	Daniel
Osea	Osea
Ioel	Ioel
Amos	Amos
Ob.	Obadia
Iona	Iona
Mica	Mica
Naum	Naum
Hab.	Habacuc
Țef.	Țefania
Hagai	Hagai
Zah.	Zaharia
Mal.	Maleahi

Noul Testament

Mt.	Matei
Mc.	Marcu
Lc.	Luca
Ioan	Ioan
Fapte	Faptele apostolilor
Rom.	Romani
1-2 Cor.	1-2 Corinteni
Gal.	Galateni
Ef.	Efeseni
Flp.	Filipeni
Col.	Coloseni
1-2 Tes.	1-2 Tesaloniceni
1-2 Tim.	1-2 Timotei
Tit	Tit
Flm.	Filimon
Evr.	Evrei
Iac.	Iacov
1-2 Pet.	1-2 Petru
1-2-3 Ioan	1-2-3 Ioan
Iuda	Iuda
Apoc.	Apocalipsa

Ascund Cuvântul în inima mea

(Un sonet-rugăciune)

Ascund Cuvântul în inima mea
Să nu păcătuiesc în fața Ta.
Mă plec, binecuvântarea să-mi dea
Prin jertfa sfântă de la Golgota.
Ascund Cuvântul în inima mea
Adevărul mi-e țel și ardoare,
Mi-e sprijin, mi-e scut în ziua cea rea.
Și-l vestesc prin trăirea-mi sub soare.
Ascund Cuvântul în inima mea,
Îmi e avuția cea mai de preț.
De el nîcînd nu mă voi lepăda,
În puterea lui pășesc îndrăzneț.
Ascund Cuvântul în inima mea.
Doar prin el Îți cunosc adâncimea.

O cântare nouă

hadaş şir (hādāš šîr)

Am auzit cu toții expresia „a cântat cu totul altceva” sau „și-a schimbat melodia”. Expresia datează probabil din Evul Mediu și a **apărut în rândul** menestrelilor călători. Ei mergeau din casă în casă și erau foarte atenți să schimbe textele cântecelor pentru a fi pe placul stăpânilor caselor sau curților în care cântau.³

Cu mult înainte de perioada Evului Mediu, poporul lui Dumnezeu **cânta o cântare nouă** și această **cântare** avea o semnificație mult mai mare și **umplea de bucurie**. Cuvântul evreiesc *hadaş (hādāš)* (2319) pentru **nou** comportă sensul că acel lucru „nu a mai existat niciodată până atunci”.⁴ Acesta apare de exemplu în Ezechiel 18:31: „Lepădați de la voi toate fărâdelegile, prin care ați păcătuit, faceți-vă rost de o inimă nouă și un duh nou”.

Cântec sau cântare este *şir (şîr)* (7892), care desemnează un fel de **cântec** liric, o **cântare religioasă**. Cuvântul apare de mai multe ori în Ezra și Neemia referindu-se la cântecele intonate de corul leviților. În Neemia 12:46, se vorbește de faptul că **pe timpul** lui David căpeteniile peste cântăreți conduceau „cântări de laudă și de mulțumire în cinstea lui Dumnezeu”.

Uneori este folosit și cu semnificație **negativă**. Amos îl folosește pentru a ilustra apatia poporului, care lăncezește, fiind preocupat numai de mâncare, băutură și să zdrăngăne din instrumente, cântând „aiurea” și uitând cu totul de judecata lui Dumnezeu care urma să vină (în Amos 6:5 „muzica” este *şir [şîr]*). Aceasta este o avertizare pentru lume și chiar pentru biserică în ceea ce privește automulțumirea și dorința neostoită de plăceri ușoare și umblarea după lucruri de nimic.

Ori de câte ori găsim aceste două cuvinte alăturate, descoperim un adevăr minunat. Expresia o **cântare nouă** apare în Vechiul Testament de șapte ori și de fiecare dată **cântarea nouă** este un răspuns la lucrarea lui Dumnezeu. „Îndurările Sale reînnoite” scrie comentatorul Adam Clarke, „pretind cântări noi de laudă și mulțumire”. Sintagma apare pentru prima oară în Psalmul 33:3, fiind amintită în contextul minunatului act al Creației.

Ce poate fi mai minunat decât să începem anul **nou** cu hotărârea de a cânta în fiecare zi o **cântare nouă**? Nu ne aduce fiecare zi **noi** îndurări, **noi** binecuvântări, **noi** bucurii, **noi** biruințe? Să ne amintim într-adevăr, în fiecare zi, să cântăm „o cântare diferită” de cea a acestei lumi.

Versete de studiat: Citiți și celelalte texte din Vechiul Testament în care apare sintagma „cântare nouă” și observați în ce fel este lăudat Dumnezeu pentru ceea ce a făcut: Psalmul 40:3; 96:1; 98:1; 144:9; 149:1; Isaia 42:10. Vedeți și cele două locuri din Noul Testament unde apare **cântarea nouă**: Apocalipsa 5:9; 14:3. **Nou** este în limba greacă *kainos* (G2537), „ceva nou din punct de vedere al calității”, care nu a existat niciodată înainte.⁵

Psalm

mizmor (mizmôr)

În lumina meditației de ieri despre **cântare** (*șir* [šîr], 7892), un alt **cuvânt** **renumit** din Vechiul Testament cu privire la muzică este **psalmul**. Cuvântul evreiesc este *mizmor (mizmôr)* (4210), care apare de 59 de ori în Vechiul Testament, numai în Psalmi și acolo, doar în titlurile lor (de exemplu în Psalmii 3–6; 8–9; 11–15; 18–41). Derivă din verbul *zamar* (2167), „a crea muzică în special cu instrumente cu coarde”, și fără doar și poate în Psalmi găsim adevărată muzică. În Psalmi descoperim adevăruri teologice și spirituale profunde. *Mizmor (mizmôr)* este o cântare de **laudă** acompaniată de instrumente cu coarde (când **David** cânta un **psalm**, se acompania în același timp la liră). Acest lucru este important deoarece în cincizeci de psalmi apare specificația „către mai-marele cântăreților”.

Este de folos să comparăm *mizmor (mizmôr)* cu *șir (šîr)*. Deși *mizmor (mizmôr)* apare numai în Psalmi și numai în titlu, *șir (šîr)* „nu se limitează numai la Psalmi, ba chiar și acolo este folosit și în titlu, și în psalmul propriu-zis”.⁶ Comparația celor doi termeni este cu atât mai importantă, cu cât *șir (šîr)* se poate referi și la un cântec (cântare) laic(ă) (de exemplu în Is. 23:16), pe când *mizmor (mizmôr)* se referă întotdeauna la un cântec religios,⁷ pe care îl putem defini ca „un poem sacru, de laudă”. Este, de asemenea, important că aceste cuvinte apar împreună în Psalmul 30:1 și 65:1 (literal „un Psalm-Cântare”), evidențiind atât vocea (*șir* [šîr]), cât și acompaniamentul instrumental (*mizmor* [mizmôr]).

Muzica este cu adevărat un dar **minunat**. De milenii, muzica a fascinat și a captivat omenirea, care a inventat un **număr** enorm de instrumente, de la cele mai simple la cele mai complexe. Dar mai importante decât acestea sunt cântecele, pentru că ele conțin cuvinte.

Este important de amintit despre **cartea** Psalmilor (*Seper Tehillim*, „Carte de laudă”) că era *cartea de cântări* a Israelului, o carte de poeme sfinte și solemne, ce conțin adevăruri teologice adânci. Ne dorim o astfel de adâncime și în bisericile noastre! Să lepădăm trivialitatea din mijlocul nostru, să îmbrățișăm valorile adevărate și ce este de bun gust.

Versete de studiat: Citiți Psalmul 30 și meditați asupra ambelor idei de **psalm** și de **cântare**.

Nume (I)

šem (šēm)

Astăzi începem un studiu care va continua pe parcursul întregii luni. Mă rog ca acest studiu să fie o binecuvântare pentru voi. Vom studia numele lui **Dumnezeu** care apar în Vechiul Testament. Acest lucru este extrem de important în **vremea** noastră, mai ales că multe din problemele pe care le vedem în biserici sunt rodul concepției greșite pe care o avem despre DUMNEZEU. Pur și simplu **nu știm** cine este El. Pentru a combate aceasta, în loc să citim din rafturile unor librării creștine cărți superficiale (și chiar cu o tentă eretică), mi-aș dori ca pastorii să-și încurajeze enoriașii să citească de exemplu *Cunoașterea Celui Preasfânt* de A.W. Tozer sau *The Attributes of God* [Atributele lui Dumnezeu] de A.W. Pink. Mergând mai departe, sugerez cartea puritanului Steven Charnock *The Existence and Attributes of God* [Existența și atributele lui Dumnezeu], care ne invită să trăim o viață de adâncă meditație, care ne va aduce o mare împlinire.

Înainte de a profunđa multe nume ale lui Dumnezeu folosite în Vechiul Testament, să luăm în considerare trei cuvinte care ne vor ajuta și ne vor furniza un fundament: **nume**, **adu-ți aminte** (5 ianuarie) și **meditație** (6 ianuarie). Deși etimologia rădăcinii *šem (šēm)* (8034), care apare de 864 de ori, este nesigură, unii cercetători cred că vine „de la rădăcina arabă *wšm* = «a marca sau a însemna», prin urmare un însemn exterior pentru a distinge un lucru sau o persoană de alta”.⁸ În lumea semitică, – „Semiții” sunt descendenții fiului lui Noe, Sem, familia din care provine Israelul – numele are o semnificație mult mai mare decât în cultura noastră occidentală. **Numele** unei persoane transmitea de fapt „mai multe detalii semnificative decât un act de identitate, fiind considerat o descriere de caracter și situație a persoanei”.⁹

Numele lui Nabal, de exemplu, ne spune direct despre el că era **nebun** (1 Sam. 25:25); **Eva** înseamnă mama tuturor celor vii (Gen. 3:20); **Isaac** înseamnă „cel care râde”, ca aducere aminte a faptului că părinții lui au râs în sinea lor (Gen. 17:17; 18:12) când au auzit că vor mai avea un copil la vârsta înaintată pe care o aveau; iar **Babel** înseamnă „confuzie”, de unde vine și **numele** turnului unde Dumnezeu a încurcat limbile pământului.

De aceea numele lui Dumnezeu sunt extrem de semnificative. Sunt atât de importante, încât unii teologi numesc studierea lor „teologia-numelor”. Îmi place foarte mult acest termen. „Teologia” înseamnă studiu despre DUMNEZEU, iar a cunoaște **numele** Lui înseamnă a-L cunoaște pe *EL*. Pe măsură ce studiem „teologia-numelor” să-L căutăm pe Dumnezeu *cu tot cugetul, cu devotament* în **inimă și din adâncul sufletului**.

Versete de studiat: Ce ne încurajează Psalmii 20:5 și 44:8 să facem cu privire la **numele** lui DUMNEZEU? Care este responsabilitatea noastră citind Exodul 9:16?

Nume (2)

șem (šēm)

Cuvântul **nume** (*șem* [šēm], 8034) ridică o serie de întrebări. „De ce Își pune Dumnezeu un nume?” apoi, mai departe: „De ce Se prezintă Dumnezeu cu *mai multe* nume?” La prima întrebare: Un **nume** este important pentru că personifică și ne dă posibilitatea să luăm contact cu El. În lipsa numelor, posibilitatea de a comunica ar fi aproape imposibilă.

La a doua întrebare: multitudinea de nume ne dă posibilitatea unei aprofundări. De ce este Dumnezeu numit cu mai multe nume? De ce nu ajunge unul, de exemplu **Dumnezeu** (*Elohim* [’Ēlōhīm], 7 ianuarie)? Există trei scopuri pentru care Dumnezeu are mai multe **nume**:

În primul rând, multitudinea de nume relevă mai bine *persoana* Lui. Niciun singur **nume** al lui Dumnezeu nu ar putea exprima în întregime toată plinătatea persoanei, caracterului și **lucrării** Sale. Aceasta ar fi o limitare lingvistică totală. După cum vom vedea, fiecare **nume** dezvăluie ceva **nou**, ceva unic, ceva mai profund, care nu a mai fost văzut sau auzit până atunci.

În al doilea rând, multitudinea numelor Lui relevă *prezența* Lui atotcuprinzătoare. Cât de des stăm să cugetăm la implicațiile faptului că Dumnezeu este *cu noi*? În 2 Samuel 5:10 citim următoarele: „David ajungea tot mai mare, și Domnul, Dumnezeul oștirilor, era cu el”. Și Luca amintește în Faptele apostolilor 7:9: „iar patriarhii, care pizmuiau pe Iosif, l-au vândut, ca să fie dus în Egipt. Dar Dumnezeu a fost cu el”. Aproape fără excepție, fiecare nume al lui Dumnezeu vorbește despre prezența Lui alături de noi și despre implicațiile pe care le comportă această realitate în viața noastră.

În al treilea rând, multitudinea de nume se adresează mai precis popoului LUI. *Antropomorfismul* atribuie caracteristici umane, lucrurilor și fenomenelor din natură. Mulți dintre noi ridică animalele de companie la acest statut uman. Dumnezeu Își atribuie aceste trăsături, dar la un nivel mult mai adânc. El vorbește (Gen. 1:3), aude (Ex. 16:12) și vede (Gen. 1:4). **Scriptura** folosește figuri de stil când vorbește de **fața** Lui (Num. 6:25), de **spatele** Lui (Ex. 33:23), de **brațele** Lui (Ex. 6:6; Is. 53:1), de **măinile** Lui (Is. 14:27). De ce face acest lucru? Este spre binele nostru, pentru ca noi, în **înțelegerea** noastră umană limitată, să putem pricepe și percepe mai bine cine este El și cum se apropie El de noi. Încă o dată: fiecare dintre aceste nume subliniază relația cu poporul Său și niciun **nume** singur nu ar putea prelua multitudinea acestor aspecte.

Să ne **bucurăm** de multitudinea numelor prin care Dumnezeu ni Se descoperă și este prezent în viețile noastre! Fără acestea nu am fi avut niciodată posibilitatea să-L **cunoaștem**.

Versete de studiat: Ce ne îndeamnă versetele din Psalmii 34:3; 69:30 și 1 Timotei 6:1 să facem în privința **numelui** lui Dumnezeu?